

TATABÁNYAI VÍZMŰ SPORTEGYESÜLET

EDZŐK, VERSENYZŐK, JÁTÉKOSOK, SZÜLŐK ETIKAI KÓDEXE

PREAMBULUM

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 1992. szeptember 24-én elfogadott és 2001. május 16-án módosított **EURÓPAI SPORT CHARTA** és **SPORT ETIKAI KÓDEX** alapelveként jelöli, hogy a **FAIR PLAY** által képviselt etikai elvek **nem önkéntes választáson alapulnak**, hanem szerves részei minden sporttevékenységnek, sportpolitikának és sportirányításnak.

FAIR PLAY

A Fair Play jelentése a tiszta eszközökkel játszott mérkőzés és az ellenféllel szemben tanúsított sportszerű magatartás eszméje.

Ez a sport egyik legnemesebb tényezője, hiszen a Fair Play-t maga a sport hozta létre. Ez az eszme azért fontos, mert csak a sportszerű mérkőzés, verseny jelent igazi élményt és szórakozást.

A Fair Play fogalma a következő alapelvekben fejezhető ki. Ezek az alapelvek a sportban szerepet vállaló bármely személyre érvényesek.

1. Tiszteletben kell tartani a játékszabályokat, valamint a különböző versenyek, bajnokságok, tornák szabályait.
2. Minden erőfeszítést meg kell tenni az ellenféllel, a játékvezetőkkel és a mérkőzésen résztvevő minden más személlyel (a nézőkkel, a csapatvezetőkkel, a szülőkkel, a média képviselőivel) szembeni sportszerű magatartás érdekében.
3. A mérkőzés minden szereplőjét ösztönözni kell, hogy e viselkedési szabályok szerinti magatartást tanúsítsa a mérkőzés előtt, alatt és után, bármi legyen a mérkőzés eredménye és a játékvezető döntése.

Az Etikai Kódex céljai, alapelvei, az edzői hivatás, a szülői és versenyzői magatartás szabályai

Az Etikai Kódex célja:

1. Meghatározni az edzői, sportvezetői szakma hivatásrendi szabályait.
2. Rögzíteni a hivatás gyakorlásának erkölcsi normáit.
3. Örködni az edzői hivatás tisztasága felett, növelni erkölcsi színvonalát.
4. Védelmeszni a hivatásuknak megfelelő magatartást tanúsító edzőket és sportvezetőket, elmarasztalni azokat, akik a szakmai és/vagy etikai szabályokat megszegik.
5. Rögzíteni az edzői tevékenység során a sportolókkal és a munkatársakkal szembeni kapcsolat és együttműködés etikai szabályait.

Az Etikai és Viselkedési Kódex Általános Irányelvei

Az Etikai és Viselkedési Kódex célkitűzése az általános elvek meghatározása az edzők, sportolók, valamint a játékosok körében felmerült leggyakoribb helyzetekre vonatkozó döntési szabályok vonatkozásában.

Legfőbb célja az edzőkkel együtt dolgozó egyének, csoportok/capatok és közösségek jólétének és védelmének biztosítása. Az etikai és viselkedési kódex általánosan is érvényes értékrendet rögzít. Az edzők egyéni felelőssége annak meghatározása, hogy miképpen érik el a lehetségesen legmagasabb magatartási normákat.

Az Etikai és Viselkedési Kódex elsősorban az edzőket és játékosokat érinti, akiknek hatáskörébe tartozik a sportoló gyermekek és sporttársaik jólétének védelme és sportági tudásának fejlesztése, azonban egyaránt vonatkozik a Sportszervezet minden tagjára, sportolóira, szerződéses és főállású alkalmazottjaira, illetve önkéntes, nem fizetett segítőire pl. fotósokra, videósokra.

A jelen Etikai és Viselkedési Kódex szerzője a Tatabányai Vízmű Sportegyesület, amely egyben gondoskodik is annak betartásáról. (A Debreceni Sportcentrum Sportiskola, valamint a BME Docter Akadémia Futsal Club által írt etikai kódexet alapul használtuk fel, amit forrásként megjelölünk).

Minden olyan személy, aki tagja vagy sportolója, főállású, szerződéses alkalmazottja vagy szerződéses partnere a Tatabányai Vízmű Sportegyesületnek, teljes mértékben elfogadja a Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöksége által jóváhagyott Etikai és Viselkedési Kódexet.

Az edzőkre, versenyzőkre, szülőkre vonatkozó Etikai és Viselkedési Kódexen túl, a jelen dokumentum rendelkezik az Etikai Bizottság létrehozásáról és működéséről is. Ezen Bizottság felelőssége az Etikai és Viselkedési Kódex irányelveinek, előírásainak betarttatása.

A Tatabányai Vízmű Sportegyesület elkötelezett abban, hogy a dolgozói, alkalmazottai, edzői, sportolói, valamint a sportolók szülei betartsák az Etikai és Viselkedési Kódexet, mint a Tatabányai Vízmű Sportegyesület sportszerúségi alaptörvényét.

I. EDZŐK ETIKAI ÉS VISELKEDÉSI KÓDEXE

Az edzők becsületesek, tisztességesek és másokkal szemben tisztelettudóak. Tiszteletben tartják és védik az emberi jogokat, és szándékosan nem vesznek részt diszkriminatív gyakorlatban, illetve azt nem segítik elő.

1. Mint edző elfogadom, hogy példakép vagyok. Mint ilyen, minden esetben köteles vagyok a Sport legmagasabb elvei, tisztasága és méltósága szerint viselkedni.
2. Mint edző konzultálok és együttműködöm a többi edzővel és külső intézményekkel annak érdekében, hogy a sportolóim a Tatabányai Vízmű Sportegyesület érdekeinek legjobban megfeleljenek.
3. Elfogadom, hogy semmiféle olyan cselekedet nem megengedett, amely sérti a fiatal sportolók fizikai, mentális vagy érzelmi állapotát, mialatt a Tatabányai Vízmű Sportegyesület által biztosított edzéseken és sportrendezvényeken vesznek részt.
4. Mint edző, elfogadom, hogy nem megengedett a durva hangnem, a durva szavak valamint a káromkodó nyelvezet használata a sportolókkal, a versenybírókkal, az edzőkkel és a sporttevékenységgel kapcsolatban lévő személyekkel szemben.
5. Mint edző, elfogadom, hogy nem megengedett a gyermekek megalázása, sem nyilvánosan, sem négy szemközt.
6. Mint edző, minden körülmények között megőrzöm, megtartom önfegyelmemet és önkontrollomat.
7. A győzelem fontos, de nem az egyetlen és nem is a legfontosabb szempont. A gyermekekkel való törődés fontosabb, mint a győzelem. Szem előtt tartom, hogy ők a sportban a szórakozás, valamint a fizikai és mentális fejlődésük érdekében vesznek részt.
8. Pozitív példakép leszek sportolóim, játékosaim számára, érzelmileg érett és felelősségteljes magatartást tanúsítok a fizikai és mentális épségükre éberrel ügyelve.
9. Figyelek külső megjelenésemre, mindig tisztán, elfogadható öltözetben jelenek meg az edzéseken.
10. Következetes, becsületes, fair és igazságos leszek sportolóimmal, játékosaimmal. Nem kritizálom őket nyilvánosan.

11. Elfogadom, hogy a győzelemre és a sikerre összpontosuló erőteljes törekvésünk miatt semmilyen körülmények között sem sérülhetnek a játék szabályai és az ellenfél maradéktalan tisztelete. Ezen elv elfogadása a sportszerűség és 'Fair Play' alapköve.
12. Szándékos cselekedeteimmel sohasem veszélyeztetem az ellenfél, a csapattársak, a játékvezetők, vagy a nézők biztonságát, testi épségét.
13. Szándékosan sohasem próbálom megkerülni a szabályokat, sem az edzéseken sem versenyen, sem azon kívül. Elfogadom, hogy felelős vagyok az általam képviselt sportág rám vonatkozó szabályainak megismeréséért.
14. A kialakuló konfliktusokat rögtön az elején szemtől szemben, méltósággal lezárom és megnyugtatóan tisztázom. Az egyesület jó hírnevét soha, semmilyen módon nem sértem, az egyesülettel, annak elnökségével és az egyesület tagjaival szemben sértő, lejárató megjegyzést nem teszek.
15. A személyes győzni akarás és siker mellett edző kollégáim sikere és eredményessége is örömmel töltson el.
16. A munkámban és az élet más területén fegyelmezett és pontos legyek.
17. Mások háta mögött nem intrikállok, szemtől szemben felvállalom a véleményemet és döntésemet! Sportági szövetségemhez, illetőleg az egyesülettel kapcsolatban lévő szervezethez az elnökséggel való előzetes egyeztetés nélkül nem fordulok! A sportolókkal és szülőkkel felmerült, a mindennapi problémán túl jelentkező konfliktust az elnökség bevonásával kívánom rendezni.
18. Tudjak örülni a saját és mások sikereinek.
19. Kötelezem magam a folyamatos fejlődésre, tanulásra és képzésre, emellett törekedek a kiválóságra.
20. Felelősségteljes magatartást tanúsítok önmagammal szemben.
21. A sportolókat, valamint azok szüleit a sportegyesület hírnevének és eszmei értékeinek megóvására ösztönzöm, tartózkodom minden olyan magatartástól, amelynek következtében a sportolók és szülők az egyesülettel szemben lépnének fel.

II. VERSENYZŐK, SPORTOLÓK ETIKAI ÉS VISELKEDÉSI KÓDEXE

Tudomásul veszem, hogy a Sportágamban történő edzést, versenyzést részemre a Tatabányai Vízmű Sportegyesület biztosítja. Én ezt, mint lehetőséget, nem pedig, mint jogot fogadom el.

Vállalom, hogy viselkedésemmel minden esetben, a tőlem telhető maximális módon védem a Tatabányai Vízmű Sportegyesület becsületét és jó hírnevét. Elfogadom, hogy a Tatabányai Vízmű Sportegyesületben való tagságommal magamra vállaltam a sportszervezet céljait, és azok prioritásait, melyek a következők:

1. Beszédemmel és magatartásommal felemelni igyekszem csapat- és versenyző társaim edzőim, ellenfeleim személyét, valamint sportszervezetünk tekintélyét. Soha, semmilyen módon a sportegyesülettel szemben sem az egyesület, sem az abban dolgozó edzők, versenyzők jó hírnevét sértő kijelentést nem teszek.
2. Mindig illendően fejezem ki magam, nem használok illetlen kifejezéseket, szavakat.
3. Sportfeladataim teljesítése során mindig kifogásolhatatlan becsületességről fogok bizonyosságot tenni, és mindent megteszek, hogy kötelezettségeimet a legnagyobb odafigyeléssel lássam el.
4. Nem fogok semmiféle etikátlan vagy törvénybe ütköző cselekedetet elkövetni, mint ahogy nem teszek semmi olyat, ami kockára teheti kötelezettségeim végrehajtását.
5. Tudomásul veszem, hogy nagy bizalmat és felelősséget ruháztak rám, és minden erőmmel igyekeznem fogok arra, hogy magas szintre emeljem a sportágam presztízsét.
6. Mindig betartom a sportágam Szövetségének szabályzatát, különös tekintettel a sportszerű magatartásra és a tiltott szerek használatára, melyekre vonatkozó rendelkezések megsértése a Tatabányai Vízmű Sportegyesületből történő kizárásomat vonja maga után.

7. Az edző utasításait figyelmesen végighallgatom és a kért feladatot legjobb tudásom szerint hajtom végre.
8. Nem kérdőjelezem meg az edző munkáját, döntéseit, a csapatba és a versenyekre történő kijelöléseket és beosztásokat. Legjobb tudásom szerint igyekszem, hogy jó versenyző és csapatjátékos legyek. Edzőm döntéseit nyilvánosan nem kritizálom, az esetlegesen felmerülő problémát az elnökség felé jelzem.
9. Elfogadom és tiszteletben tartom a játékvezetők tekintélyét. Látható módon semmilyen körülmények között sem kérdőjelezem meg a bírók és a játékvezetők döntéseit és cselekedeteit.
10. Elfogadom, hogy győzelemre és a sikerre összpontosuló erőteljes törekvésünk miatt semmilyen körülmények között sem sérülhetnek a játék szabályai és az ellenfél maradéktalan tisztelete. Ezen elv elfogadása a sportszerűség és a 'Fair Play' alapköve.
11. Szándékos cselekedeteimmel sohasem veszélyeztetem az ellenfél, a csapattársak, a játékvezetők, vagy a nézők biztonságát, testi épségét.
12. Szándékosan sohasem próbálom megkerülni a szabályokat, sem az edzéseken sem versenyen, sem azon kívül. Elfogadom, hogy felelős vagyok az általam üzött sportág rám vonatkozó szabályainak megismeréséért.
13. Mindenkor, becsületesen és maradéktalanul jelentek minden sérülést és egészségi állapotomban beállt változást az Edzőmnek.
14. Az edzésekre, mérkőzésekre, versenyekre kipihenten, felkészülten és pontosan érkezem. Vállalom, hogy hetente, az edzőm által megjelölt időpontban, legalább öt edzésen részt veszek.
15. Mérkőzésekről, edzésről csak betegség, iskolai elfoglaltság, vagy családi okok miatt hiányozhatok. Hiányzásom okáról időben értesítem edzőmet.
16. Betartom az öltöző előírt rendjét, a sportlétesítmény házirendjét.

III. SZÜLŐK ETIKAI KÓDEXE

1. A Tatabányai Vízmű Sportegyesületben való sportolást, mint lehetőséget, nem pedig, mint jogot fogadom el gyermekem részére.
2. Tudomásul veszem, hogy gyermekem sportolási lehetőségének biztosítása többszörösen meghaladja az általam befizetett tagdíj összegét.
3. Gyermekemet nem kényszerítem, hogy részt vegyen a sportban, de támogatom az általa választott sport iránti vonzódását. Gyermekem a szervezett sportban saját élvezetére és szórakozására vesz részt.
4. Gyermekemet a szabályok követésére ösztönzöm. Elfogadom, hogy gyermekem a pozitív példából tanul, ennek megfelelően minden versenyző, mindkét csapat jó játékát, eredményét megtapsolom, személyes jó példát mutatva.
5. Nem szégyenítem meg gyermekemet azáltal, hogy kiabálok a játékosokra, versenyzőkre vagy a bírókra.
6. Gyermekem sporttársaival, azok szüleivel és az egyesület edzőivel, elnökségi tagjaival szemben sportszerű viselkedést tanúsítok. Így, a sport és a benne résztvevők iránt tanúsított pozitív hozzáállással kívánom segíteni gyermekem fiatalkori sportélményeit.
7. Hangsúlyozom részére a tudás fejlesztésének és az edzések fontosságának jelentőségét.
8. A versenyeken és mérkőzéseken a hangsúlyt a sportági tanulás, gyakorlás, tapasztalatszerzés fontosságára hívom fel, főképpen a fiatalabb korcsoportokban edző, versenyző gyermekem számára.
9. Gyermekemmel mindig betartatom a sportág szabályzatát, különös tekintettel a sportszerű magatartásra és a tiltott szerek bizonyíthatóan szándékos használatára, melyekre vonatkozó rendelkezések megsértése gyermekem kizárását vonja maga után a Tatabányai Vízmű Sportegyesületből.

10. Megismerem a sportág legfontosabb szabályait és támogatom a játékvezetőket, versenybírókat a versenyen, mérkőzésen és azon kívül.
11. Elismerem a jó teljesítményt mind a győzelem, mind pedig a vereség esetében.
12. Megerősítem a játék, a verseny pozitív elemeit.
13. Sohasem kiabálok gyermekemmel, vagy nem bántom meg a versenyen, meccsen, vagy az edzéseken.
14. Tudatosan munkálkodom a fizikai és verbális agresszióinak a fiatalok sportban történő megszüntetésén.
15. Becsülöm és támogatom az edzők munkáját, elfogadom szakmai döntéseiket. Munkájukat sem négy szemközt, sem pedig nyilvánosan nem kifogásolom.
16. Tudomásul veszem, hogy nincs jogom beleszólni a sportolók felkészítésébe, edzőmunkájába, versenyzésébe.
17. Az edzéseken, a versenyeken, a mérkőzéseken, majd azt követően egyéb fórumokon negatívan nem minősíthetem az edzők, a versenyzők, a játékosok munkáját és teljesítményét.
18. Korrekt viszonyt alakítok ki a többi versenyző, játékos szüleivel, edzőkkel, az elnökség tagjaival.
19. Nem kérdőjelezem meg a versenyekre való utaztatást, csapatok összeállítását és a posztok szerinti besorolást.
20. Biztosítom, hogy gyermekem kipihenten, felkészülten és pontosan érkezen az edzésekre, versenyekre és mérkőzésekre.
21. Tudomásul veszem és elfogadom, hogy gyermekem csak igazolt esetben, betegség, iskolai vagy komoly családi elfoglaltság miatt hiányozhat edzésről illetve mérkőzésről. Esetleges hiányzás kapcsán időben értesítem az edzőt a hiányzás okáról.
22. Tudomásul veszem és elfogadom, hogy a Tatabányai Vízmű Sportegyesület működésének keretében az edző(k) utasításai vonatkoznak gyermekemre, támogatom ezek végrehajtását és nem csorbítom az edző tekintélyét.
23. Elfogadom, hogy az öltözőbe csupán edzői engedéllyel lehet belépni.
24. Elfogadom a sportlétesítmények rendjére vonatkozó szabályokat.

IV. ELJÁRÁSI SZABÁLYOK ETIKAI VÉTSÉG ELKÖVETÉSE ESETÉN

1. Az etikai szabályok megsértése esetén a Tatabányai Vízmű Sportegyesület etikai eljárást folytathat le. Az etikai eljárást a Tatabányai Vízmű Sportegyesület bármely tagja kezdeményezheti, a Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnökéhez címzett írásbeli kérelemmel.
2. A kérelem alapján a Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöke döntést hoz, hogy indít etikai eljárást, vagy sem.
3. A Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöke az etikai eljárás elrendeléséről vagy megtagadásáról a kezdeményezőt, és az eljárás lefolytatásra jogosult Etikai Bizottságot haladéktalanul értesíti. A Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöke a keletkezett iratokat az Etikai Bizottság részére átadja.

V. ELJÁRÓ SZERVEK:

1. Az etikai eljárás lefolytatására az **Etikai Bizottság** jogosult. Az Etikai Bizottság három főből álló testület, a Bizottság munkáját az Etikai Bizottság Elnöke irányítja. Az Etikai Bizottság Elnökét és tagjait a Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöksége jelöli ki, határozatlan időtartamra.
2. Az eljárás során az Etikai Bizottság köteles az etikai vétség alapjául szolgáló cselekményt, magatartást, eseményt minden tekintetben, körültekintően megvizsgálni, szükség esetén személyek meghallgatásának foganatosításával a tényállást tisztázni.

3. Az Etikai Bizottság vizsgálatát 60 napon belül köteles befejezni. Amennyiben az indokolt, úgy a vizsgálat határidejét az Etikai Bizottság Elnökének kezdeményezésére a Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöke további 60 nappal meghosszabbíthatja. Az Etikai Bizottság az etikai vizsgálatról, annak megállapításairól jelentést készít a Tatabányai Vízmű Sportegyesület részére, melyben állást foglal az etikai vétség tárgyában.
4. Az Etikai Bizottság Elnöke a soron következő Szakosztályvezetői értekezleten, vagy az ebből a célból az Elnök által összehívott elnökségi ülésen előterjeszti az Etikai Bizottság jelentését.
5. Etikai vétség elkövetése esetén - az Etikai Bizottság javaslata alapján - a Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöke az alábbi szankciókat alkalmazhatja:

5.1. Edzők esetében:

- a. / szóbeli figyelmeztetés
- b. / írásbeli figyelmeztetés
- c. /munkaszerződés keretében foglalkoztatott edző esetében rendes felmondás, megbízási jogviszonyban álló edző esetében azonnali hatályú felmondás

5.2. Játékosok esetében:

- a. / szóbeli figyelmeztetés
- b. / írásbeli figyelmeztetés
- c. / Sportegyesületből történő kizárás

5.3. Szülők esetében:

- a. / szóbeli figyelmeztetés
- b. / írásbeli figyelmeztetés
- c. / edzésekről, mérkőzésekről történő eltiltás

Amennyiben a szülő a magatartásával az Etikai Kódex szülőkre vonatkozó szabályait ismételten nem tartja be, úgy az Etikai Bizottság és a Sportegyesület Elnöke együttesen és írásban kezdeményezheti a szülő gyermekének kizárását a Sportegyesületből.

VI. JOGORVOSLAT

A Tatabányai Vízmű Sportegyesület Elnöke által az etikai eljárással kapcsolatosan meghozott határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs.

Ezen rendelkezés természetesen nem érinti az etikai eljárásban a legsúlyosabb büntetéssel sújtott edző azon jogát, hogy a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt (felmondás útján megszüntetésre került jogviszonyának típusától függően) munkaügyi vagy peres eljárás kezdeményezzen a Polgári Perrendtartás szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtt.

Tatabánya, 2017. január 6.